BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

Aloë

Departamento Arubiana

2004

INHOUDSOPGAVE

ALOE PRODUCTIE OP ARUBA

Aruba heeft een lange geschiedenis van aloë verbouw. Volgens de geschiedenisboekjes wordt er op Aruba al sinds de 19e eeuw aloë verbouwd en verwerkt. Rond 1840 werd de verbouw van de aloë plant gestimuleerd. Waardevolle stoffen die in de aloë bladeren te vinden zijn, zoals bijvoorbeeld aloïne werden geexporteerd. Aruba en Bonaire met hun uitgestrekte, lage kalkrotsvlakten zijn erg geschikt voor de aloëcultuur. In het Papiamento wordt deze plant *Sentibibu* genoemd.

ARUBA ALOË BALM N.V.

Dit bedrijf is in 1890 opgericht. In 2000 ging het over in andere handen en werd er een nieuw complex gebouwd. Aruba heeft nu een aloëplantage te Hato, compleet met een moderne fabriek, laboratorium, een klein museum en een winkelzHet complex werd in 2000 officieel geopend door onze kroonprins Willem-Alexander.

Bij Aruba Aloe Balm N.V. wordt elke dag hard gewerkt aan de productie van aloë en de promotie van de aloe-producten.

De aloë is een van de symbolen op het wapenschild van Aruba (linksboven). Het symboliseert de eerste Arubaanse industrie en de voorspoed.

Aloë staat bekend om haar medicinale werking. In de volksgeneeskunde wordt aloë al heel lang gebruikt. In het oude Griekenland gebruikten de doktoren de plant in hun recepten, terwijl de oude Egyptenaren de plant niet alleen gebruikten als medicijn maar ook voor huidverzorging en bij het balsemen van hun doden.

WONDERE KRACHT

De Aloë plant verkrijgt haar wonderlijke kracht doordat meer dan 200 zelfstandige stoffen als een goed geoefend orkest samenspelen.

UITERLIJK

De Aloë Vera-plant hoort tot de lelie-achtigen (de familie der liliaceae). De dikke grijsgroene, saprijke bladeren worden tot 50 cm lang en lopen uit in een punt met stekeltjes. De bladeren staan in een rozet om een korte stam (ineen ronde vorm). De dikke bladeren van de Aloë plant houden veel vocht vast zodat de plant lange droge tijden kan overleven. In de regentijd is de aloë groen, de bladeren zijn dan dik en breed. In de droge tijd worden de bladeren langzaam rood en krullen naar binnen, ze zijn dan ook dunner.

Als de plant gaat bloeien, groeit er een stengel van bijna een meter lang uit. De gele bloemen hangen aan een dikke tros aan deze stengel en verschijnen in februari/maart. De bloemen bevatten veel nectar en trekken vogels en vlinders aan. De plant kan goed tegen droogte en de hete zon.

De bladeren bevatten een geleiachtige stof, een gel. Het vocht is geel-bruin als het vers is en wordt steeds donkerder, totdat het uiteindelijk rood-zwart is (na 1-2 dagen).

HEILZAME WERKING

Aloë wordt voor vele kwaaltjes gebruikt. Volgens het boekje '*remedi i kustumber di nos bieunan*' is het goed voor de maag en darmen, het helpt tegen een verkoudheid, tegen pijn, voor brandwonden en als schoonheidsproduct voor huid en haar. In dit boekje zijn ook recepten met aloë te vinden..

VERWERKING

Aloësap wordt verwerkt in cosmetische producten als zeep, shampoo, tandpasta, gel, zonnebrandcreme en deodorant. Als de plant drie jaar of ouder is worden de bladeren afgesneden en wordt het sap en de gel uit de bladeren verwerkt.

ALOË HARS

Vroeger werd uit het vocht van de Aloë bladeren aloë-hars, een dikkere bittere stof, gemaakt. Deze hars bevat aloïne. Dit is ook een medisch werkend bestanddeel van aloë.
Hoe ging dat?
De bladeren werden afgesneden na de regentijd. (Na de regentijd bevatten de bladeren veel vocht. Dan vloeit het sap beter.) De afgesneden bladeren werden in bakken gelegd die schuin naar beneden liepen. In het laagste punt van de bak zat een gat. Dan kon het vocht

netjes aflopen en werd het opgevangen in een blikje dat onder de bak werd geplaatst.

Daarna werd het vocht in koperen pannen overgegoten. Het vocht bleef 10 tot 12 uur op een vuurtje staan zodat het vocht kon indampen. Het vocht werd zo erg dik. De dikke hars werd in pakjes verpakt en zo geëxporteerd naar het buitenland. Aloïne wordt gebruikt als laxans en voor het balsemen van lijken.

BIJGELOOF

Vroeger werd de aloë ook wel gebruikt om ziekte en boze krachten te verjagen. Een plantje of een paar bladeren werden aan het plafond of boven de voordeur gehangen. Hier en daar zie je dit verschijnsel nog wel maar het is eigenlijk niet meer van deze tijd.

LITERATUUR

Boeken
Remedi i kustumber di nos bieunan / Dina Veeris

Artikels
Aloëteelt – Amigoe 07/04/01
Aruba Events Magazine 2004

Foto
Uit: Nature guide Netherlands Antilles & Aruba / Karel Beyleveldt (p. 50)